

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 май 2019 г.
(OR. en)

9015/19

Междуетноститутуционално досие:
2018/0128(NLE)

EDUC 231
CULT 81
JEUN 71
SOC 344

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	8638/19
№ док. Ком.:	9229/18 + ADD 1
Относно:	ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно всеобхватен подход към преподаването и изучаването на езици

Приложено на делегациите се изпраща Препоръката на Съвета относно всеобхватен подход към преподаването и изучаването на езици, приета от Съвета на неговото 3693-то заседание, проведено на 22 май 2019 г. Препоръката ще бъде изпратена за публикуване в Официален вестник.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 22 май 2019 година

относно всеобхватен подход към преподаването и изучаването на езици

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 165 и 166 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) В съобщението си „Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура¹“ Европейската комисия излага визията за европейско пространство за образование, в което висококачествените, приобщаващи форми на образование, обучение и научно-изследователска дейност не са възпирани от границите; престоят в друга държава членка с цел обучение, учене или работа вече е обичайна практика; владенето на два други езика освен майчиния е много по-разпространено; хората имат силно чувство за европейската си идентичност и са осведомени относно общото си европейско културно и езиково наследство и неговото многообразие.

¹ COM(2017) 673 final.

- (2) На неофициалното работно заседание в рамките на Срещата на върха в Гьотеборг за справедливи работни места и растеж държавните и правителствените ръководители обсъдиха значимостта на образованието и културата за бъдещето на Европа. В Заключенията на Европейския съвет от 14 декември 2017 г.² държавите членки, Съветът и Комисията се призовават да постигнат напредък в тази област в съответствие с обхвата на компетентностите си.
- (3) В своите заключения, приети в Барселона на 15 и 16 март 2002 г., Европейският съвет призовава за допълнителни мерки в областта на образованието „за подобряване на овладяването на основни умения, по-специално чрез преподаване на най-малко два чужди езика от много ранна възраст“.
- (4) Езиковата грамотност и многоезиковата компетентност се нареждат сред осемте ключови компетентности, посочени в Препоръката на Съвета относно ключовите компетентности за учене през целия живот³.
- (5) Многоезиковата компетентност⁴ е в основата на визията за европейско пространство за образование. Със зачестяващата мобилност с цел образование, обучение и работа в рамките на Съюза, увеличаващата се миграция от трети държави към Съюза и цялостното глобално сътрудничество, в системите на образование и обучение трябва да се преосмислят предизвикателствата на преподаването и изучаването на езици и възможностите, които езиковото многообразие в Европа предлага.
- (6) По-интензивното и подобро изучаване и преподаване на езици може да укрепи европейското измерение на образованието и обучението. То може да поощри развитието на европейска идентичност в цялото ѝ многообразие, която да допълва местните, регионалните и националните идентичности и традиции, и по-доброто разбиране за Съюза и неговите държави членки. Многоезиковата компетентност предоставя по-добро разбиране за други култури, като по този начин допринася за развиването на граждански компетентности и демократично съзнание.

² EUCO 19/1/17 REV 1.

³ ОВ C189, 4.6.2018, стр.1.

⁴ Докато Съветът на Европа използва на английски език термина „*plurilingualism*“, за да отрази многоезиковата компетентност на отделните лица, в официалните документи на Европейския съюз на английски език се използва терминът „*multilingualism*“, с който се описват както компетентностите на отделните лица, така и обществени явления. Това се дължи отчасти на трудностите да се направи разграничение между *plurilingual* и *multilingual* на други езици освен английски и френски.

- (7) Почти половината от европейците⁵ заявяват, че не са в състояние да проведат разговор на език, различен от техния първи език⁶. Липсата на многоезикова компетентност е източник на затруднения и пречи на смисленото общуване между държавните администрации и хората, особено в граничните райони⁷.
- (8) Едва четиридесет процента от обучаващите се в средното образование достигат до самостоятелно ниво на владение на първия чужд език, означаващо способност за водене на обикновен разговор. Едва една четвърт постигат същото ниво по втория чужд език⁸. Сравнителен анализ на езиците в рамките на образованието и обучението показва, че за повечето държави членки е предизвикателство да гарантират подходящи резултати от обучението в сферата на езиците. И макар че предизвикателства съществуват във всички сектори на образованието, те са особено изразени в областта на професионалното образование и обучение, където се набляга по-малко на изучаването на езици.
- (9) Ограничената многоезикова компетентност продължава да бъде една от основните причини хората да не могат да се възползват пълноценно от възможностите, предлагани от европейското образование и обучение и европейските младежки програми. От друга страна, усъвършенстването на многоезиковата компетентност ще позволи на хората да се възползват в по-голяма степен от възможностите, които вътрешният пазар предлага, като например свободното движение на работниците, както и да вземат по-информирано решение относно възможностите в други държави на ЕС.
- (10) Многоезиковата компетентност, стига да е част от по-широк набор от необходими умения, осигурява конкурентни предимства както на предприятията, така и на търсещите работа. Между чуждоезиковите умения и вероятността за намиране на работа има пряка връзка. Резултатите от последното проучване относно продължаващото професионално обучение (2016 г.) показват обаче, че едва 7,9% от дружествата (предлагачи обучение на своите служители) изпращат служителите си на езикови курсове (процентите варират от 22,1% в Словакия до 0,5% в Ирландия).

⁵ Europeans and their languages (Европейците и техните езици) — Обобщаващ доклад към специалното проучване на Евробарометър, 2012 г.

⁶ Първи език – език (езици), възприет(и) и използван(и) през ранното детство (на възраст от около две – три години), чрез който (които) човекът първоначално е усвоил способността да борава с език. Този термин се предпочита пред термина „майчин език“, който често е неуместен, тъй като първият език не е непременно само майчиният.

⁷ Съобщение на Комисията „Насърчаване на растежа и сближаването в граничните региони на ЕС“, COM(2017)534.

⁸ Европейска комисия (2012 г.), First European Survey on language competences, executive summary (Първо европейско проучване на езиковите компетентности, обобщение).

- (11) За да се поддържат високите равнища на заетост и сегашният стандарт на живот и за да се поощрява социалното сближаване в контекста на бъдещото общество и утрешния пазар на труда, хората се нуждаят от правилния набор от умения и компетентности. Придобиването на по-добра многоезикова компетентност може да спомогне за засилване на мобилността и сътрудничеството в рамките на Съюза. Това е от ключово значение и с оглед на пълната интеграция на децата, учениците и възрастните имигранти.
- (12) Необходимо е да бъдат проучени нови начини на учене в едно общество, което става все по-мобилно и цифровизирано. По-конкретно развитието на цифровите технологии позволява все повече езици да се учат и практикуват извън класната стая и учебните програми. Използваните понастоящем процедури за оценяване не отразяват напълно това развитие.
- (13) В Европейския стълб на социалните права като пръв принцип се посочва, че всеки има право на достъп до качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот с цел да поддържа и придобива умения, които му дават възможност да участва пълноценно в обществото и успешно да осъществява преходи на пазара на труда. Многоезиковата компетентност е една от ключовите компетентности, които могат да дадат тласък на пригодността за заетост, личностната реализация, активното гражданско участие, разбирането между различните култури и социалното приобщаване; тя се определя като „способността за ефективно ползване на различни езици по подходящ начин за комуникация“.
- (14) Над половината от държавите членки признават официално използването на територията на държавата на регионални или малцинствени езици, включително национални жестомимични езици, за правни или административни цели. Някои от тези езици излизат от рамките на националните граници. Езиците, привнесени от имигрантите и бежанците, допълват езиковата картина в Европа.
- (15) Училищата все повече осъзнават колко е важно всички деца да могат да усвоят езика на обучение на много добро ниво (ако е необходимо, чрез специални мерки за подпомагане) независимо от произхода и първия си език. Така се подкрепят равнопоставеността и равните възможности и се намалява рискът от преждевременно напускане на училище.

- (16) Езиковата осъзнатост в училищата може да включва осведоменост и разбиране за езиковата грамотност и многоезиковата компетентност на всички ученици, включително компетентност по езици, които не се преподават в училището. Училищата биха могли да правят разграничение между различните нива на многоезикова компетентност, необходими в зависимост от контекста и целта и съответстващи на положението, нуждите, способностите и интересите на всеки обучаващ се.
- (17) Недостигът на учители по някои предмети, включително по съвременни чужди езици, се посочва като предизвикателство в над половината от образователните системи в Европейския съюз и редица държави членки са провели реформи или са въвели стимули за справяне с недостига на учители по езици. Тези реформи и стимули може да включват стипендии за привличане към преподаването на висшисти от езикови специалности с друг професионален опит или реформирани програми за подготовка на учители.
- (18) Инициативите за подобряване на ключовите компетентности в училищното образование, включително чрез по-доброто свързване на житейския опит с академичното обучение, използването на цифрови технологии и подкрепата за иновациите в училищата, позволяват да се обърне повече внимание на резултатите от ученето. Чрез тези инициативи се подкрепя и придобиването на многоезикова компетентност.
- (19) Интегрираното учене на език и съдържание, т.е. преподаването на учебни предмети на чужд език, и цифровите и онлайн инструменти за изучаване на езици са доказали своята ефикасност при различни категории обучаващи се. Учителите по езици в цяла Европа биха могли да се възползват от продължаващо професионално развитие, както за да актуализират своята компетентност в областта на цифровите технологии, така и за да научат как най-добре могат да подпомогнат преподавателската си практика, като използват различни методики и нови технологии. За тази цел може да им бъде от полза директория с образователни ресурси със свободен достъп, която отчита работата на Съвета на Европа.

- (20) В Европа се оказва подкрепа за определянето и развиването на многоезикова компетентност чрез различни инициативи. Общата европейска референтна рамка за езиците подпомага ученето и преподаването на всички езици, тъй като представлява прозрачен, последователен и всеобхватен референтен инструмент за оценяване и сравняване на нивата на компетентност. В нея се прави разграничение между основно, самостоятелно и свободно ниво на владееене, като последното позволява на ползвателя да работи или учи на оценявания език. През 2018 г. инструментът беше допълнен с нови дескриптори, свързани с медиацията, жестомимичните езици и други области, както и с набор от дескриптори за обучаващите се в млада възраст, за да се направи рамката по-достъпна за широката общественост.
- (21) Езиковият паспорт „Европас“ е стандартен формуляр за самооценка на езиковите умения, който използва общата европейска референтна рамка за езиците. Той помага на гражданите да опишат езиковите си умения в период на пребиваване в друга държава с цел образование, работа или обучение, като същевременно дава възможност на работодателите да установят езиковите умения на служителите.
- (22) Европейският езиков знак⁹ е награда за върхови постижения и иновации в преподаването на езици във всички участващи страни. С него училищата и другите институции се стимулират да използват нови методики и стратегии, съобразени с местните, регионалните, националните или европейските приоритети. Той допринася за повишаване на осведомеността относно европейското сътрудничество в областта на преподаването и изучаването на езици и за засилване на многоезичната динамика във всички сектори на образованието.
- (23) Всички държави членки признават необходимостта от укрепване на многоезичието и развиването на многоезиковата компетентност в Съюза. Европейската комисия ще работи върху предложение за нов набор от европейски референтни показатели за образованието и обучението заедно с възможности за събиране на данни, които може да включват европейски референтен показател за езиковите компетентности, с цел да очертае по-ясна картина на многоезиковата компетентност в Съюза. Референтните показатели ще бъдат обсъдени и приети от Съвета в контекста на определянето на новата стратегическа рамка за образование и обучение след 2020 г.

⁹ Европейският езиков знак се присъжда на национално ниво и се подкрепя от програмата „Еразъм+“.

- (24) Като се признава, че многоезиковата компетентност се придобива през целия живот и че на всички етапи от живота следва да се предоставят възможности за това, с настоящата препоръка се обръща по-специално внимание върху основното и средното образование и обучение, както и, където е възможно, образованието и грижите в ранна детска възраст и първоначалното професионално образование и обучение.
- (25) Настоящата препоръка е в пълно съответствие с принципите на субсидиарност и на пропорционалност,

ПРЕПОРЪЧВА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

В съответствие с националното и европейското законодателство, наличните ресурси и националните обстоятелства и в тясно сътрудничество с всички имащи отношение заинтересовани страни:

- (1) Да способстват за това всички млади хора да усвоят преди края на гимназиалния етап на средното образование и обучение освен езика на обучение, когато това е възможно, поне още един друг европейски език на такова ниво, което им позволява да използват езика ефективно за социални, образователни и професионални цели, и да насърчават усвояването на допълнителен (трети) език на ниво, което им позволява да общуват свободно на него¹⁰.
- (2) Да прилагат всеобхватни подходи с цел подобряване на преподаването и изучаването на езици на национално, регионално, местно или училищно равнище според обстоятелствата, като се ползват по целесъобразност от примерните политики, посочени в приложението.
- (3) Да гарантират, че са обхванати всички сектори на основното и средното образование и обучение, като се започва възможно най-рано и се включва първоначалното професионално образование и обучение.

¹⁰ Ученето на класически езици като старогръцки и латински също може да се включи в езиковия репертоар на обучаващия се.

- (4) В рамките на тези всеобхватни подходи да подкрепят развиването на езиковата осъзнатост в училищата и институциите за професионално образование и обучение, като:
- а) активно подкрепят и признават мобилността на обучаващите се и преподавателите, включително като използват възможностите, предлагани по линия на съответните програми на Съюза за финансиране;
 - б) укрепват компетентността по езиците на обучение като основа за по-нататъшното учене и образователни постижения в училище на всички обучаващи се, и особено на тези от семейства на мигранти, бежанци или лица в неравностойно положение;
 - в) помагат на обучаващите се да усъвършенстват компетентностите си по езика на обучение, като подкрепят преподавателите да обръщат внимание на използването на специфичен език в съответната дисциплина, включително чрез изграждане на разбиране за различните езикови регистри и специфичната лексика;
 - г) насърчават приемствеността между различните образователни степени в езиковото обучение;
 - д) ценят езиковото многообразие на обучаващите се и го използват като образователен ресурс, включително като поощряват участието на родителите, други носители на езика и по-широката местна общност в езиковото образование;
 - е) търсят възможности за оценяване и валидиране на езиковите компетентности, които не са част от учебната програма, а са придобити от информално учене (например в случаите с лицата от мигрантски, бежански или двуезични семейства) или от образователната система на друга държава, в която обучаващият се е живял преди, например чрез разширяване на обхвата на езиците, които могат да се включат в квалификациите при завършване на училище;
 - ж) засилят използването на Общата европейска референтна рамка за езиците, особено за разработване на учебни програми и тестове по езици и за оценка на езиковите познания;

- з) осигуряват подкрепа за училищата да определят индивидуален подход към ученето на езици при спазване на националното законодателство и помагат на училищата активно да оценяват и използват езиковото си многообразие;
 - и) предоставят възможност на училищата и центровете за обучение да подсилят европейската си ориентация, например чрез редовно присъждане на Европейския езиков знак, създаване на училищни знаци с изрична европейска ориентация и организиране на национални прояви, посветени на езиковото многообразие.
- (5) Да подкрепят учителите, обучителите, инспекторите и директорите на училища в развиването на езикова осъзнатост, като:
- а) инвестират (според необходимостта) в първоначалното и продължаващото образование на учителите по езици с оглед на усъвършенстването на компетентностите им и привличането и задържането на учители, за да се поддържа предлагането на широка гама от езици в рамките на основното и средното образование и обучение;
 - б) поощряват доброволното сътрудничество между институциите, отговарящи за първоначалното и продължаващото образование на учителите по езици;
 - в) включват подготовката за езиково многообразие в класната стая в първоначалното образование и продължаващото професионално развитие на учителите и директорите на училища;
 - г) насърчават прекарването на периоди на обучение в чужбина за студенти, подготвящи се за учители, като стимулират мобилността на всички учители, обучители, инспектори и директори;
 - д) насърчават интеграцията и признаването на мобилността с учебна цел в образованието на учителите по езици, така че новодипломираните се учители по език да могат да се ползват от поне шестмесечен период на обучение или преподаване в чужбина, най-вече по програмата „Еразъм+“;

- е) насърчават използването на eTwinning¹¹ и други форми на виртуално сътрудничество, както и лични срещи за изграждане на партньорство, за обогатяване на учебните занимания в училищата и развиване на езиковите компетентности на учителите и учениците;
 - ж) насърчават сътрудничеството в преподаването между учителите по езици и учителите по други предмети.
- (6) Да стимулират научните изследвания за педагогически методи с новаторски, приобщаващ и многоезичен характер, както и използването на тези педагогически методи, сред които са например използването на цифрови инструменти, взаимното разбиране и изучаването на учебни предмети на чужд език (интегрирано учене на език и съдържание) и иновативното първоначално образование за учители.
- (7) Да въвеждат механизми за мониторинг на придобитите на различните етапи от образованието и обучението езикови компетентности, с които да допълват наличната информация относно изучаването на езици.
- (8) Да докладват посредством съществуващите рамки и инструменти за опита и напредъка в насърчаването на изучаването на езици.

ПРИВЕТСТВА НАМЕРЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА:

- (9) Да подкрепя последващите действия, произтичащи от настоящата препоръка, като улеснява взаимното обучение между държавите членки и разработва в сътрудничество с тях многоезични инструменти и ресурси като:
- а) насоки за свързването на преподаването и оценяването на езици с компетентностите съгласно Общата европейска референтна рамка за езиците¹²;
 - б) фактологически обосновани материали за ръководство относно нови форми на учене и подходи за оказване на подкрепа, включително за езици, които не са част от задължителната учебна програма;

¹¹ eTwinning е общност от учители от предучилищно до гимназиално образование, помещаваща се на интернет платформа със защитен достъп.

¹² Въз основа на опита и експертните познания, развити от Съвета на Европа в процеса на създаване и актуализиране на Рамката, както и от Европейския център за съвременни езици и от Европейската комисия при прилагането на тази рамка към образованието на учителите чрез съвместно финансирани проекти.

- в) цифрови инструменти за изучаване на езици и за професионално развитие на персонала в образователната система в областта на изучаването на езици, като например масови отворени онлайн курсове, инструменти за самооценка¹³, мрежи, включително eTwinning и Академията за учители към портала за училищно образование (School Education Gateway);
- г) методики и инструменти в подкрепа на мониторинга на многоезиковата компетентност в Съюза.
- (10) Да укрепва мобилността на учениците, обучаващите се в сферата на професионалното образование и обучение и учителите, обучителите, инспекторите и директорите на училища в рамките на програмата „Еразъм+“ и да подкрепя като цяло ползването на финансиране от Съюза, например по линия на програми „Еразъм+“ и „Хоризонт 2020“, фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ) или европейските структурни и инвестиционни фондове, когато е уместно, за изпълнението на настоящата препоръка и на приложението към нея, без да се засягат преговорите по следващата многогодишна финансова рамка.
- (11) Да укрепва сътрудничеството със Съвета на Европа и Европейския център за съвременни езици в областта на изучаването на езици с цел да се затвърждават новаторските методи в преподаването и изучаването на езици и да се повишава осведомеността за решаващата роля на изучаването на езици в съвременните общества.
- (12) Да докладва относно последващите действия в изпълнение на Препоръката предимно чрез съществуващите рамки и инструменти.

Съставено в Брюксел на 22 май 2019 година.

За Съвета

Председател

C-B. MATEI

¹³ В момента „Европас“ предлага инструмент за самооценка на езиковата компетентност; преглед на неговото функциониране и неговата ефективност ще бъде направен като част от изпълнението на решението относно „Европас“.

**Езиковата осъзнатост в училищата –
разработване на всеобхватни подходи към ученето на езици**

Всеобхватните подходи към езиците могат да бъдат в подкрепа на изпълнението на Препоръката относно изучаването на езици. В настоящото приложение са посочени редица педагогически принципи и добри практики, общото между които е стремежът към повишаване на общата езикова осъзнатост в училищата, а крайната цел е подобряването на резултатите от изучаването на езици.

Преподаването на език е важен елемент във всички предмети предвид многообразната употреба на езика в класната стая и жизненоважната му роля в изучаването и разбирането на съдържанието на предметите. Доброто усвояване на академичния език върви ръка за ръка с развитието на познанията по даден предмет и неговото разбиране.

Езиковата осъзнатост в училищата и институциите за професионално образование и обучение може да спомогне да се разбере, че изучаването на езици е динамичен и непрекъснат процес — усвояването на първия език и на различните му регистри и стилове продължава и при изучаването на други езици, посредством дълбоки взаимовръзки, на различните нива на владение и според положението, нуждите и интересите на всеки обучаващ се.

Езиковата осъзнатост в училищата и институциите за професионално образование и обучение може да бъде в подкрепа на разсъжденията по въпроса за езиковото измерение на всички нива на организация, преподаване и практика в училищата: в областта на развиването на езикова грамотност, в изучаването на чужди езици, при преподаването на учебни предмети, за признаването на други езици, навлизащи чрез учениците, в общуването с родителите и в рамките на по-широката училищна среда и т.н.

Тясното сътрудничество между различните членове на училищната общност — в идеалния случай в рамките на концепция за училището като образователна организация или в рамките на цялостен училищен подход — може да насърчи подобно разбиране за езиковата осъзнатост.

В подкрепа на езиковата осъзнатост в училищата и институциите за професионално образование и обучение са набелязани следните примери на добри практики.

1. Многоезичието в училищата и институциите за професионално образование и обучение

- Положителното отношение към езиковото многообразие може да спомогне за създаването на благоприятна за езиците среда, в която изучаването и използването на множество езици се възприема като богатство и ресурс. Осведомеността за значението на изучаването на езици и за образователните, когнитивните, социалните, межкултурните, професионалните и икономическите ползи от по-масовото използване на езиците може да бъде повишавана и насърчавана.
- Развиването на езиковата компетентност и на езиковата осъзнатост може да бъде интегрирано интердисциплинарно в учебните програми. Интегрирането на езиците в други предмети може да направи възможно предлагането на по-естествено учене, насочено към реални житейски ситуации.
- Мотивацията за изучаване на езици на обучаващите се може да бъде повишена, като се свърже образователното съдържание със собствения им живот и собствените им интереси, като се вземе предвид информалното учене и се насърчава полезното взаимодействие с извънкласните дейности. Връзките между всекидневното практикуване на език и училищата или институциите за професионално образование и обучение могат да бъдат укрепени, като се признават вече изучаваните езици и се предлага възможността за добавяне в удостоверенията за завършено образование на многоезикова компетентност, придобита чрез информално учене (например в случаите с лицата от мигрантски, бежански или двуезични семейства) или от образователната система на друга държава, в която обучаващият се е живял преди.
- Целият езиков репертоар на обучаващия се може да се цени и поощрява в училище, както и да се използва като педагогически ресурс за допълнително учене на всички обучаващи се. Учениците могат взаимно да си помагат в ученето, да обясняват своя език (или своите езици) на другите и да сравняват различни езици.
- Училищата биха могли да предлагат по-широка гама от езици в допълнение към основните международни езици на общуване. Включването на повече езици може да е различно в зависимост от това дали една държава има два или повече официални езика или дали е налице изразен интерес да се насърчава изучаването на езика на съседна държава.

- Създаване на партньорства между институциите за образование и грижи в ранна детска възраст и училищата в граничните региони, които да насърчат децата да изучават езика на своите съседи от ранна възраст и да намалят езиковите бариери в трансграничните региони.
- Допълнителни стимули за училищата и институциите за професионално образование и обучение да се възползват от Европейския ден на езиците и Европейския езиков знак, за да насърчават ученето на езици и езиковото многообразие. Насърчаване на училищни знаци с подчертано европейско измерение, за да се стимулира европейската ориентация на училищата и центровете за обучение.

2. Ефективно и новаторско преподаване за подобро изучаване на езици

- Пълноценното оползотворяване на цифровите инструменти би подобрило изучаването и преподаването на езици, както и оценяването на езиковите умения. Технологиите може да окаже мощна подкрепа за разширяване на избора от езици, да предостави възможности за неспринудено възприемане на езика и да бъде много полезна в подкрепа на езиците, които не се преподават в училищата. В този контекст развиването на критичното мислене и на медийната грамотност, както и на уменията за подходящо и безопасно използване на технологията може да бъде важен образователен елемент.
- Виртуалното сътрудничество между училищата чрез eTwinning и други форми на виртуално сътрудничество може да позволи на младите хора да учат езици по-добре, да работят с партньори от друга държава и да се подготвят за мобилност с цел учене, обучение или доброволческа дейност в чужбина.
- Мобилността на учениците, включително по програмата „Еразъм+“, би могла да стане редовна част от учебния процес. Същото важи за виртуалната мобилност и мобилността на по-широк кръг от служители.
- Учителите, обучителите и обучаващите се могат да използват комбинация от входно, текущо и крайно оценяване с цел мониторинг и оценка на развитието на езиковите умения; за да се проследява напредъкът, могат да се използват индивидуални езикови досиета, например чрез европейското езиково досие или езиковия паспорт „Европас“.

3. Подкрепа за учителите и обучителите

- Учителите по съвременни езици биха могли да бъдат насърчавани да участват в схеми за обмен с държави, в които се говори целевият им език, като част от първоначалното им образование и/или по-нататъшното им професионално развитие. Добре е всеки новодипломирал се учител по език да прекарва поне шест месеца в обучение или преподаване в чужбина.
- Учителите и обучителите по предмети, различни от съвременните езици, биха могли да придобият езикова осъзнатост и познания по езикова дидактика и да усвоят стратегии за подкрепа на обучаващите се.
- В преподаването на езици биха могли да бъдат включени езикови асистенти, като се използват възможностите, предлагани чрез схемите за обмен между държавите членки.
- На учителите могат да се предоставят възможности за продължаващо професионално развитие (чрез мрежи, общности на практикуващи специалисти, масови онлайн езикови курсове, експертни центрове, онлайн учене чрез сътрудничество, партньорска изследователска дейност на терен и др.), за да се поддържат актуални знанията им за последните нововъведения в сферата на педагогиката и за да се повишава тяхната квалификация.

4. Партньорства и връзки в рамките на по-широката училищна среда в подкрепа на изучаването на езици

- Училищата и институциите за професионално образование и обучение биха могли да си сътрудничат с родителите относно начините, по които те могат да съдействат на децата си в процеса на изучаването на езици, особено когато децата израстват с повече от един език или използват у дома език, различен от езика на обучение.
- Училищата и институциите за професионално образование и обучение могат да развиват партньорства с езикови центрове/лаборатории, обществени библиотеки, културни центрове или други културни асоциации, университети и научноизследователски центрове с цел да се създаде по-привлекателна учебна среда, да се обогати изборът на включените езици и да се подобрят и модернизират чрез нововъведения практиките на преподаване.

- Училищата, институциите за професионално образование и обучение и общините може да обединят ресурсите си, за да създадат езикови центрове с по-голямо предлагане на езици с цел да се поддържат по-малко разпространените езици и/или езиците, които не се преподават в училище.
- Сътрудничеството с работодателите в региона или извън него може да спомогне да се подобри разбирането за значението на многоезиковата компетентност в професионалния живот и да се гарантира, че придобитата многоезикова компетентност действително способства за пригодността за заетост.
- Трансграничните партньорства между институциите за образование и обучение в граничните региони биха могли да бъдат насърчавани. Мобилността на обучаващите се, учителите, обучителите и административния персонал, както и на докторантите и изследователите би могла да бъде улеснена чрез предлагане на информация и курсове по езиците, които се говорят в съседната държава. Насърчаването на многоезичието в рамките на тези трансгранични партньорства може да позволи да се подготвят висшисти, които да се включат на пазара на труда от двете страни на границата.
- Насърчаване на сътрудничеството между институциите, предоставящи образование за учители.
